

BENE ZOLTÁN

Isten, ítélet

Az apácákat mindig hosszasan megbámulta a kislány, mióta az egyikük rámosolygott. Nem tudta hová sorolni azt a mosolyt. Egészen más volt, mint amilyenekkel korábban találkozott. Az anyja és az anyja barátnői többnyire fáradtan, oda sem figyelve, kötelességszerűen húzták el a szájukat, ha meglátták, a férfiak pedig megmagyarázhatatlanul taszítóan vigyorogtak, valahányszor a szemük elé került, ám az az apáca teljesen másképpen, mint akár ezek, akár azok. Évekkel később azt gondolta: kedvesen. Fiatal, szép arcú apáca volt, míg egy lassú beszédű ember elszámol tízig, éppen annyi ideig kapcsolódott egybe a tekintetük, s utána következett az a pár pillanatig tartó, szépséges gesztus, a mosoly. A kislány ezt sosem felejtette el, bár évek múlva már nem tudta megmagyarázni magának, miért ragadt meg a lelkében az a pillanat. Mindenesetre attól fogva valahányszor apácákat látott, kellemes érzés áradt szét a tagjaiban.

Az egyik templom előtti téren történt az eset, háta mögött a tengeröböl, előtte az imádkozni igyekvő szegények sora. Az apáca nem az Isten házába tartott, és ő sem. Az anyja köhögött, szeme körül elmaszatolódott a festék. Mindenki fázott, a kendők, köpenyek és prémes kabátok szorosan simultak a reszkető testekre. A tenger felől sós ízű, csontig ható szél fúj. Aztán az anyja megragadta a kezét, és húzni kezdte maga után, a templom mellett kanyargó sikátorokon át egy szélesebb csatornáig, át egy rozoga fahídon, be a megszókt, jól ismert kapualjba. Hazaértek. A kislány nem tudta, mire volt jó ez az egész, miért mentek oda, arra a kis térre, a templom elé. Nem beszéltek senkivel, nem tértek be a misére sem, csak álltak pár percig a hidegben, idétlenül. Az Arzenál felől elnyújtott kúrthangokat sodort feléjük a szél, amíg fölkapaszkodtak a lépcsőkön.

A leánykát abba parányi szobába vezette az anyja, ahol naphosszat üldögni szokott. Hol a fából faragott, kis ruhába bújtatott babájával játszott, hol a csöppnyi ablaknyílás elé szögelt marhahólyagon keresztül bámult ki a csatornára. Néha látta az elhaladó ladikokat, benne szegényes vagy éppen díszes ruházatú embereket, fegyvereseket vagy fegyverteleneket, többnyire férfiakat, olykor-olykor nőket. Attól a naptól fogva leginkább arra figyelt, lát-e apácát valamelyik csónakban. Nagy ritkán látott is.

– Még néhány esztendő, és te leszel a legszebb egész Itáliában, Esta – mondogatta neki a vén Marcia esténként, miközben fésülgette a haját. – Az anyád is ellenállhatatlan volt a maga idejében, de te túlteszel majd rajta is.

– Az anyám most is nagyon vonzó nő, amikor nem fáradt – jegyezte meg a kislány.

A mécses lángja megnövelte az árnyékukat a falon. A kicsinyke szobában félelmetessé növekedtek az árnyak. Esta, a kislány mégsem félt tőlük, az öregasszony meg ügyet sem vetett rájuk.

– Az anyád még ma is szép, ha az akar lenni – hagyta rá az öregasszony, aki sokkal többet foglalkozott vele, mint az édesanyja. Marcia selypítve beszélt, mivel élete alkonyára egyetlen foga sem maradt. – Valamikor viszont csodálatos volt!

Részlet a készülő regényből.

Esta nem ellenkezett. Arra nevelték, hogy gyönyörű legyen; tudta is, hogy ez így van, és még inkább így lesz az eljövendőben. Annak a néhány férfinak a szemében, akinek néhanap megmutatták, láthatta, micsoda hatást gyakorol máris, serdületlen lányként a teremtés koronáira.

– Nemes arcvonásai vannak – mondta egyszer a fiatal Uri, Marcia fia. Esta véletlenül volt fültanúja a beszélgetésnek.

– Az apjától örökölte – jelentette ki elégedetten Marcia.

– De biztosan az volt az apja, az a barbár? – túrta az orrát Uri elmélyülten.

– Biztosan nemesember volt az apja – szögezte le a vénasszony. – Erre mérget vehetsz, nyomorult gyerekem.

A kislány kedvelte Marciát, Uritól viszont, bár küzdött az érzés ellen, viszolygott. Himlőhelyes arca, különös tónusú hangja, állandóan taknyos orra és karomszerű körmökben végződő ujjai hányingert keltettek benne. Mindazonáltal tudta jól, hogy Uri nem gonosz, és gyakorta megsajnálta, amikor sírt. Uri sűrűn itatta az egereket. Esta csak hosszú évekkel később tudta meg, hogy a fiút tizenhárom éves korában kihérlettette egy lovag, mert a kurva, akivel a kedvét töltötte, azt állította, a kamasznak nagyobb a szerszáma, mint az uraságnak.

– De hasznát nem fogja látni – tájtékozott erre a férfi, és a szolgálai már le is fogták a kapálózó, félig még gyereknyi embert. Aztán csak a visítást lehetett hallani, mint amikor disznót ölnek.

Szegény Uri, gondolta a kislány, miközben Marcia elmesélte a történetet. Ez nem sokkal azt követően történt, hogy Esta először vérzett. Noha a gyakorlatban még nem, elméletben tisztában volt azzal, mitől fosztották meg a fiút, és ösztönösen sajnálta a veszteségért.

Miután elmúlt az első vérzése, néhány hónap alatt azzá érett, amivé várták: szembetűnő szépséggé. A teste tökéletes volt, párját ritkítóan arányos és formás. Ráadásul, a testi fejlődéssel párhuzamosan, kibontakozott elragadó, megkapó egyénisége. Mindenki úgy gondolta, képes lenne akár egy egész, hosszú életen át is megtartani a férfiak szerelmét.

Egy késő tavaszi estén az anyja látogatta meg parányi odújában. Vastagon festett arcát Esta egyre inkább maszknak látta. És érezni sem érzett már többet iránta, mint egy maszk iránt. Alig találkoztak, s ha mégis, anyja idegesen, néha durván kezelte. Azon az estén azonban mézes-mázos hangon, részletesen beszélt neki a férfi- és a női testről, közben a haját cirógatta. Mielőtt magára hagyta, megtorpant az ajtóban, beleszimatolt a levegőbe:

– Honnan szereztél illatosítót? – kérdezte. – És milyen illat ez?

– Nem használok illatosítót, anyám – felelte Esta. – Tudhatod, hogy csak azzal élek, amit tőled és Marciától kapok. Illatosítóval még sosem ajándékoztatok meg.

Az anyja bólintott.

– Biztosan képzelődöm.

Ám az a semmihez sem hasonlító, különlegesen kellemes illat, ami azon az estén született, évtizedekig nem oszlott el, és mint egy láthatatlan felhő, úgy lebegett Esta körül. Mindenhová követte, akárhová vetette a sorsa. Hol erősebben, hol gyöngébben, de mindig jelen volt, bármilyen kellemetlen szagoktól vagy émelyítő parfümöktől terhes levegőjű helyiségben érezni lehetett; a csatornáktól bűzlő utcákon is megcsiklandozta az emberek orrát, de még a fenyőerdő gyantaszaga vagy az esti tenger nehéz, sós kipárolgása sem tudta elnyomni.

Az apáca is megérezte a különös *odort*, amikor egy kora nyári napon fölkereste a házat, amelyben Esta élt az anyjával, anyja barátnőivel, valamint Marciával és Urival. A nővér először hosszan-hosszan elbeszélgetett a nőikkel, majd meglátogatta a lányt a szobájában. Esta szemlesütve ült az ablak előtt, a beszivárgó fényben templomi festmény Madonnájára emlékeztetett.

Az apáca figyelmesen vizslatta, szinte simogatta a tekintetével. Bele-beleszimatolt a levegőbe, vonásai ellágyultak. Amikor Esta szembefordult a látogatójával, ismerősnek tűnt számára a nővér, kivált amikor rámosolygott. Mosolya azt a régi mosolyt idézte emlékezetébe, és ettől elpárolgott belőle az a halvány rossz érzés is, amit az idegenek látogatása általában keltett benne. Sokáig mustrálták egymást, Esta és az apáca.

– Isten ajándéka ez a lány – bókkolt a nővér, amikor elbúcsúzott a háziaktól.

A vén Marcia kísérte ki. Mielőtt visszatért a zárdájába, az öregasszony föléhez hajolva suttogott sokáig.

Két nap múlva egy alacsony, kövér baráttal és egy hórihorgas, nemesemberként öltözködő alakkal tért vissza. Esta már várta őket, Marcia és az anyja fölkészítették az útra. Éjjel hagyták el a házat, a ladik a nyílt tengerre vitte az utazókat, ahol egy várakozó gályára szálltak. A hajó kelet felé indult, majd dél felé fordult, hogy megkerülje az Isztriai-félszigetet. Ezután észak-kelet felé vitorlázva kisvártatva elérte a dalmát partokat, amelynek egyes részein a magyar király parancsolt, aki a horvát koronát is viselte. Esta egész úton kedvtelve nézelődött a fedélzeten, úgy tett, mintha a legénység pillantásait észre sem venné, bármennyire sütötte is az izzó vágyakozás. A nyakigláb fickó minden lépését követte, árnyék gyanánt járt a nyomában. Végül egy elhagyott partszakaszon kötöttek ki, bár nem messze épületek körvonalai bontakoztak elő a hajnali ködből.

– Tengerfehérvár romjai – mutatott az épületek felé a szokatlanul magas férfi.

Csónakban ültek, négy véres szemű tengerész evezett.

– Egykor nagy város volt, ma csak romhalmaz.

Rosszul beszélt olaszul, keményen, szinte durván ejtette a lágy hangokat, de Esta megértette, amit mond. Csak a barát és ez a hórihorgas fickó szálltak vele partra, a csónak visszafordult a gályához. Amint a lélekvesztő belevezett a párába, Esta dobogást és zörgést hallott. Kisvártatva erős építésű utazószekér gördült elé, két széles tomporú hidegvérű ló vontatta, négy fegyveres lovas kísérte. A barát és a lány a szekérre kapaszkodott, a langaléta az egyik vezető ló hátára pattant. Elindultak. Egyenletesen távolodtak a parttól egy régi, rossz úton.

– Helyezkedj el – tanácsolta a szerzetes Estának. – Amennyire csak bírsz, kényelmesen. Hosszú lesz az út.

